

עודכן ב- 23/07/2008 02:52

רוצים להפוך את האוניברסיטאות לבנק הפועלים

מאת רם פרוסט

<< בסדרת מאמרים שהתפרסמו באחרונה הולם TheMarker באוניברסיטאות ובוועדה לתכנון ולתקצוב שלהן (ות"ת). המאמרים האלה מנסים לשרטט תמונה לפיה האוניברסיטאות בישראל הן לא רק אי של בינוניות וחוסר יעילות, אלא גם קן של שחיתות, תכלית קיומן הוא בזבז כספי הציבור, והמהות היחידה של הות"ת היא להסתיר את המציאות העגומה הזו מעינינו באמצעות תירוץ קלוקל של חופש אקדמי.

אל הקורא התמים מחלחל המסר כי "חופש אקדמי" נועד על מנת לאפשר את המשך שדידת הקופה הציבורית. מי שתוהה מדוע מתנהלת מלחמת חורמה באקדמיה הישראלית, כדאי לו שישאל מי בדיוק עומד מאחרי המתקפה הזו ואיזה אינטרס היא אמורה לשרת. הות"ת נועדה לחצוץ בין מסדרונות השלטון וסדר יומו הפוליטי למערכת ההשכלה הגבוהה, מתוך תובנה נכונה כי רק הפרדה שכזו תבטיח פעילות אקדמית אשר אינה תלויה בתכתיביה של הרשות המבצעת. יותר משהות"ת נועדה לפקח על האוניברסיטאות, היא נועדה להבטיח שלא הממשלה היא שתפקח עליהן.

למרבה הצער, בשנים האחרונות הות"ת לא מילאה את ייעודה. חולשת מנהלו הנוכחי הפכה לחולשת המוסד כולו, והוא הפקיר את האוניברסיטאות, מדעת או שלא מדעת, לחסדי הממשלה והאוצר. לאחר שייתר את עצמו בעת הקיצוצים הדרקוניים שהשית האוצר על האוניברסיטאות במשך שנים, לאחר שהשלים בקול רפה עם קריסתן הכלכלית, לאחר שלא אמר מלה בזמן שביתת המרצים על זכותם של אלה למנוע את שחיקת שכרם, הוא נותר בודד במערכה החדשה המתנהלת נגדו. אם הות"ת הוא אותו נווד מוכה צמא שמהלך במדבר, פקידי האוצר הם העיטים החגים ממעל, כי הם מריחים את סופו הקרוב.

אין מוסד שאינו יכול להתייעל, אין מערכת ציבורית שחפה מכל בזבז. באוניברסיטה שלה 1,000 חברי סגל ו-1,500 עובדים מינהליים, תמיד ניתן למצוא איך לתקן. אלא שתמים מי שחושב שבכך מדובר. המתקפה האחרונה נועדה להחיש את מות הות"ת, ולהביא סוף-סוף לשליטה ישירה של פקידי האוצר בתקציבי האוניברסיטאות. כשזה יקרה, לא רק שניתן יהיה להיפרע מהסגל האקדמי בגין השביתה האחרונה למען יראו וייראו, אלא גם יתממש חלומם של האוצר, ומערכת ההשכלה הגבוהה תתנהל בדרך היחידה שהם מכירים ומוקירים, כפי שמתנהל, למשל, בנק הפועלים.

התנאי הראשון למהלך כזה הוא הכשרת דעת הקהל. האוניברסיטאות הן אי של מצוינות המוכר בעולם כולו, אך מה יעיל יותר מאשר לספר לציבור שהאקדמיה שודדת את קופתו והות"ת נותן לכך הכשר? כל מי שעיניו בראשו חייב להתגייס למערכה הזו ולהשמיע קול צלול נגד הניסיון לפגוע בעצמאותן של האוניברסיטאות בישראל.

פרופ' פרוסט הוא חבר סגל המחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון